www.svoboda-news.com

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 23. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ЛЮТОГО 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 7, 1984 No. 23. VOL. XCI.

В ЧИКАҐО ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ

Чикаго (П. Демус). — Українське Чикаго знову згадало цього року 12-го січня — День Солідарности українського народу з політичними в'язнями.

Цього року, як і попереднього, українці Чикаго відзначили цей день соборним Молебнем у катедрі св. Миколая, з участю Владик Константина, від Української Православної Церкви, та Іннокентія, від Української Католицької Церкви. Активну участь у відправі взяли теж численні священики Чикаго і околиць, включно з евангелицьким пастором Ярославом Шепом. Катедра була виповнена людьми трьох віровизнань. Довше слово до присутніх мав пастор Я. Шеп. Він сказав, що молитися на свободі, а молитися, будучи ув'язненим на тяжких каторжних працях — це дві діяметрально різні речі, коли взяти під увагу особливі обставини. Але наснага і ціль цих молитов однакові: вони линуть до Бога за звільнення українського народу з нечуваного ярма.

Коротка програма відбулася в залі тієї самої катедри, а організатори програми були СУМ, Пласт й ОДУМ, референтура молодечих організацій при УККА, референтура політичних в'язнів при УККА, Комітет Оборони Людських Прав в Україні та представниці „Крамнички сумління".

Вступним словом почала програму Іванна Горчинська, звертаючи особливу увагу на терпіння української каторжниці. Текст програми виготовила Орися Гарасовська. Заповідачем була Ліда Ткачук. Надія Світлична прислала на цей день награне на стрічці своє слово із прозірками про ув'язнених жінок. На сцені були чотири рецитаторки: Галина Грушецька, Олександра Косогор, Ірина Ткачук та Юлія Хім'як-Байцалів. За репертуар рецитацій послужили: „Вертеп" Ірини Калинець; „Щедрівка" Миколи Горбаля, присвячена Оксані Мешко; „Сувій полотна" Ірени Сеник та „Посвята Раїсі Руденко" (уривок) Миколи Руденка. Ці чотири рецитації, синхронізовані з прозірками Н. Світличної, викликали у присутніх почуття правдивої солідарности з українським політичним в'язнем. У мистецькій частині цієї ефектовно переведеної програми брали теж участь: Юрій Миськів — синхронізація й висвітлювання, Андрій Дурбак, Іван Шалева та Йосиф Мицик — технічна частина.

Виготовлено водночас з нагоди Дня Солідарности лист з підписами до Президента ЗСА з проханням звернути увагу на положення політичних в'язнів в СССР.

Христя Верещак, голова Конференції молодечих організацій при УККА, закінчила імпрезову частину відчитанням на англійській мові звернення в справі Оксани Мешко, яке піде зі супровідним листом до визначних жінок світу.

На столиках при вході були приготовані карточки з адресами політичних в'язнів, як теж багато інформативного матеріялу про них.

КРАЙОВИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ОФОРМИВ НОВУ ПРЕЗИДІЮ І ПРОДОВЖУВАТИМЕ ПРАЦЮ

Група членів КГК під час останніх нарад.

Джерзі Сити, Н. Дж. — Тут в приміщеннях Українського Народного Союзу відбулися в суботу, 28-го січня ц.р., ліквідаційні збори Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках, в яких взяло участь понад 30 осіб — членів Президії і Екзекутиви Комітету.

Наради відкрив і ними проводив голова Екзекутиви проф. д-р Петро Стерчо, який привітав присутніх та попросив секретаря, проф. Наталію Пазуняк, відчитати протокол із засідання в дні 17-го грудня 1983 року.

В дальшому усному звідомленні проф. д-р П. Стерчо ще раз коротко з'ясував підсумки успішно закінчених плянів, відмічуючи найбільший вклад праці в Комітеті таких його членів як Уляна Дячук та Андрій Білик. Особливо підкреслив заслуги всіх активних громадських діячів, що так жертвенно працювали спільно в Комітеті, починаючи від представників усіх церковних віроісповідань, з яких на перше місце висунулися представники Братства св. Андрея Веньямин Несенюк і Віктор Росінський. Факт, що у цьому випадку гармонійно співпрацювали представники 76-ох організацій та 30 відділів КГК, доказує громадську зрілість та жертвенність часу і гроша української спільноти в ЗСА. Цей великий моральний і матеріяльний успіх та гідне вшанування пам'яті жертв Великого голоду завдячується також кличеві ,який кинув ред. Антін Драган, а який підхопила ціла громада: „Згадаймо самі та пригадаймо іншим!" — заявив проф. Стерчо. „Ми не лише достойно згадали самі, але й пригадали, а то й вияснили вперше вільному світові про цей український Голокост, якому немає рівного в історії людства", — твердив голова Комітету у своєму заключному слові.

Тому що вперше у такому розмірі український голодомор дійшов до відома неукраїнського світу, треба цю працю продовжувати.

В тому самому дусі говорила У. Дячук, яка ще раз подала вповні касовий звіт, на підставі якого після заплачення ще додаткових видатків залишиться понад 25,000 долярів. Тому, на її думку, треба залишити певну групу членів дотеперішнього Крайового Комітету, які продовжували б так корисно розпочату працю та адміністрували залишеними фондами, згідно з бажанням жертводавців.

Звіти проф. П. Стерча та його заступника У. Дячук викликали широку дискусію присутніх, в якій виявилося, що учасники її були вповні однозгідні у своїх поглядах щодо дальшої долі Комітету.

Голова Контрольної комісії д-р Володимир Михайлів, подав звіт із перевірки та запропонував уділення абсолюторії з признанням цілій діючій Екзекутиві КГК, зокрема Фінансовій комісії під проводом У. Дячук і Едварда Попіля та членам Комітету на терені Вашінгтону, що проробили найбільшу працю для успіху Маніфестації та імпрез у Вашінгтоні під кінець вересня і 2-го жовтня 1983 року.

Ствердженo, що українська громада отримала на сторінках „Свободи" з 26-го і 27-го січня ц.р. повний фінансовий звіт із збірки на цілі КГК і подяку від Екзекутиви усім тим, що причинилися до успішного виконання заплянованих завдань.

Після полуденку, який підготовили працівники УНСоюзу, учасники ліквідаційного засідання застановлялися над завданнями, що їх може виконати це тіло, яке залишиться на місці дотеперішнього КГК. На конкретні вже тепер завдання вказав Ігор Ольшанівський, голова організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, а саме, на підтримку, внесену в Палаті Репрезентантів її членом конгресменом Джеймсом Флоріо про створення окремої Конгресової комісії для вивчення причин й наслідків Великого голоду в Україні.

Така Комісія мала б вели-

Закінчення на ст. 3.

ЛИВАНСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗРЕЗИҐНУВАВ

ЗСА ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ВКЛЮЧЕННЯ ОПОЗИЦІЇ

Бейрут, Ливан. — Прем'єр-міністер Ливану, помірковний мусульманин, і весь його дев'яти-членний кабінет міністрів зрезигнували в неділю, 5-го січня, правдоподібно з огляду на тиск мусулманських груп, які виступають проти політики президента Аміна Ґемаєля.

Після прийняття резигнації прем'єр-міністра Шафіка аль Ваззана президент Ґемаєль, маронітський християнин, проголосив новий плян національного замирення з вісьмох точок. Ця програма включає обіцянку протиурядовим силам, що „все можна полагодити" за столом переговорів.

Але мирні пропозиції президента Гемаєля виявляються покищо далекі від того, що вимагають його основні противники друзи та інші мусулманські групи, яких підтримує Сирія, щоб погодитися на утворення коаліційного уряду національної єдности. Деякі політики, включаючи багато офіційних представників, вважають, що заходи президента Гемаєля не зможуть стримати політичного роздроблення та підриву безпеки в Ливані.

Резигнація прем'єра мусулманського сунніта, наступила саме в той час, як завзяті бої тривають уже четвертий день підряд між урядовими військами та міліцією мусулманських шіїтів у Бейруті та в його найближчих околицях, особливо південних.

Бої не стихали ні під час виступу президента Ґемаєля по телебаченню, ні після виступу. Офіційні повідомлення говорять, що за чотири дні боїв загинуло понад 70 осіб, а декілька сотень були поранені.

У Вашінґтоні офіційні представники Адміністрації президента Роналда Регена заявили після резигнації кабінету прем'єра Ваззана, що Адміністрація попросила президента Гемаєля якнайшвидше утворити новий коаліційний уряд, який вперше включав би представників опозиційних фракцій.

Населення Ливану складається з таких релігійних груп: християни — 580,000 маронітів — 350,000, грецьких православних — 250,000, вірменів-католиків і православних — 220,000; мусулмани — 1 мільйон шіїтів, 600,000 суннітів, 350,000 друзів.

До такої складної релігійної мозаїки населення треба додати ще різниці політичних інтересів та непримиренність посторонніх впливів, які стоять на шляху полагодження ливанської проблеми, частини загальної проблеми миру на Близькому Сході.

Створили Відділ УАКРади на Фльориді

Голливуд, Фла. (Б.Д.). — В неділю, 29-го січня ц.р., тут в залі міського розважового центру, відбулися перші ширші сходини членів новоствореної Станиці Української Координаційної Ради.

Сходини відкрив голова Станиці о. протопресвітер Степан Біляк вдумливим, бадьорим та заохочуючим словом. П'ятдесят осіб, членів і гостей, з увагою вислухали короткі доповіді Ераста Дзюбинського і Богдана Дейчаківського, про нову централю українців в Америці, Українську Американську Координаційну Раду. З гостей промовляли представник Об'єднання Українсько-Американських Організацій в Маямі д-р Юрій Цегельський і редактор „Вільного Слова" д-р Степан Росоха.

За неповних три місяці свого існування Станиця УАКРади в Голливуді зуміла зібрати на потреби Громадського Фонду 1,150 дол. як це виказав фінансовий звіт до централі. В теплій і товариській атмосфері, під проводом председника о. Біляка, проходили запити й виміна думок та сугестій між присутніми і доповідачами.

Членки Станиці приймали членів і гостей солодким, чаєм і кавою.

Проголосили другий конкурс на стипендії з Фонду СУА ім. Еви Сташків

Ню Йорк. — Стипендії з Фонду СУА ім. Еви Сташків є призначені на поглиблення знання української мови, студії і публікації у різних ділянках українознавства. Фондом завідує Стипендійна комісія, зложена з членок Головної Управи СУА і 17-го Відділу СУА у Маямі, Фла. Конкурс проголошено вперше у 1983 році. Одинокою кваліфікованою кандидаткою була д-р Марта Богачевська-Хомяк, яка отримала стипендію, як допомогу на видання першої наукової праці про український жіночий рух.

У другому конкурсі на 1984 рік стипендії будуть приділені у наступних категоріях:

. На студії української мови для абсольвентів журналістики, мовознавства, бібліотекарства і музейництва, які плянують використати знання української мови у професійній праці.

2. На студії для осягнення докторату у ділянках українознавства або порівняльних дослідах у ділянках літератури, історії, соціології, музикології тощо після апробати університетом теми;

3. Допомога у виданні наукової праці з ділянки українознавства, прийнятої до друку авторитетним видавцем.

Кваліфікованими кандидатками на стипендії є членки СУА, які вступили до організації принайменше один рік перед внесенням подання про стипендію 31-го березня 1984.

Про інформації слід звертатися на адресу: Ukrainian National Women's League of America, Inc. Eva Stashkiw Scholarship Fund., 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003.

КРАЙОВИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ комітет і передвиборча група республіканців думають, що президент Роналд Реґен повинен вже розпочати передвиборчу кампанію та спростовувати бодай ті закиди демократів, які є неправдивими. Республіканці вважають, що вже з самого початку треба вилімінувати такі широковживані демократами фрази, як „меккартизм", „екстремізм", „скрайній консерватизм", „нетерпимість" та багато інших, якими можуть послуговуватись тільки демагоги, а не поважні політичні опоненти. „Воєнними авантурниками можна назвати також демократів, бо за їхніх адміністрацій все велася якась війна, яку кінчали республіканці", — заявив речник республіканців, який не бажав бути названим, але „ми цього не робимо", бо це було б неправдивим твердженням.

Кажуть, що Андропову перещепили нирку

Кельн, Західня Німеччина. — Совєтський лідер Юрій Андропов, який не появлявся публічно від 18-го серпня минулого року, тобто понад п'ять місяців тому, мав операцію перещеплення нирки, і тепер видужує від ускладнень, які наступили після операції. Цю новину подала в неділю, 5-го лютого, західньонімецька газета „Експресс".

Крім того, газета повідомляє, що Андропов працює тепер два дні на тиждень, і незабаром приступить до повного об'єму виконування своїх обов'язків. Джерелом такої інформації газета назвала експерта совєтських справ при Федеральному інституті східніх справ і міжнародних досліджень Ебергарда Шнайдера. Газета не назвала джерела його інформації.

Шнайдер сказав, що Андропов пройшов операцію в невідомий йому час.

У СВІТІ

ПОНАД 100 ОСІБ ЗАГИНУЛИ від повені у трьох країнах південної Африки. Райони, які терпіли від довготривалої посухи, раптово перетворилися в залиті водою простори після сильних дощів, які нарешті прийшли до південних країн Африки. Ріки вийшли з берегів і змивали все на своєму шляху в Мозамбіку, Свазілянді та Південній Африці. Сильні зливи і бурі прийшли до Південної Африки в неділю перед вечором, багато сіл і містечок опинилися повністю ізольовані або під водою, мости на ріках змиті. Військові частини ведуть рятівні операції.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД, відповідаючи офіційно на лист колишнього лідера забороненої профспілки „Солідарність", в якому він скаржився, що власті цькують і переслідують його, знову овбвинуватив засновника „Солідарности" Леха Валенсу в грубості та фінансових махінаціях. Ця критика відновила кампанію клевети проти Валенси, яка трохи притихла після призначення Валенсі нагороди Нобеля наприкінці минулого року. Польські офіційні власті передали лист Валенси до генерала Войцеха Ярузельского західнім кореспондентам, в якому він скаржиться на переслідування польських властей. У своєму листі Валенса між іншим пише: „Уряд вирішив знищити мене після того, як я вирішив відродити „Солідарність", яка була заборонена після введення військового стану в грудні 1981 року. Я пишу вам тому, що ці особи намагаються знищити мене, вони стають все більше нетерпеливі та злобні. Їх методи злісні".

ІРАК ОСТЕРІГ мешканців сімох іранських міст покинути свої доми в понеділок, заявляючи, що ці міста будуть збомбардовані у відплату за бомбардування іранським летунством іракських прикордонних міст. Війна між Іраком та Іраном, як видно, не затихає. Зі столиці Греції Атен повідомили, що іракці пошкодили минулого тижня три пароплави грецьких кипріотів, які знаходилися недалеко іранського порут Бандар Хомейні.

БРИТАНІЯ ТА АРҐЕНТИНА проводять таємні переговори про майбутню долю Фальклядських островів, користуючись швайцарським і бразилійським посередництвом вже понад два місяці, — заявив офіційний представник міністерства закордонних справ Британії. Речник сказав, що переговори охоплюють всі питання, крім суверенітету островів, якими володіє Британія, а які вважає своєю власністю Аргентина, — додав речник.

ВИСОКИЙ ПРЕДСТАВНИК сандіністського режиму в Нікарагуа заявив, що його уряд готовий дати можливість і оплатити телевізійні та радіові передачі для опозиційних партій під час президентських виборів, які обіцяні на 1985 рік. Міністер внутрішніх справ Томас Борхе заявив, що сандіністи можуть навіть цілком зняти цензуру преси перед самими виборами. Передвиборча кампанія триватиме приблизно чотири-шість тижнів, — сказав Борхе.

В Москві помер священик-дисидент

Москва. — Священик російської православної церкви Сергей Желудков, який потрапив у конфлікт з совєтськими властями за оборону свободи релігії та прав людини, помер у Москві в неділю, 26-го січня 1984 року, у віці 74 років, а похоронений був 2-го лютого у Пскові.

Друзі священика повідомили, що він помер під час операції, на рак шлунка. Похоронна церковна панахида тривала дві години, а було на ній понад 200 осіб — друзів та знайомих померлого. Потім тіло померлого відвезли до його дому у Пскові, де і було похоронене.

Священикові Желудкову заборонили виконувати його релігійні функції ще в 1960 році за його протести проти релігійного переслідування за часів урядування Нікіти Хрущова. Потім о. Желудков видавав релігійний підпільний квартальник „В путі".

В АМЕРИЦІ

ЛІДЕР ДЕМОКРАТИЧНОЇ меншости в Сенаті Роберт Бирд заповів, що демократи також зацікавлені у зниженні дефіциту в урядовому бюджеті і заповів, що для цієї цілі вони покличуть до життя окрему комісію. Первісно президент Роналд Реґен закликав речників обидвох політичних партій сформувати спільну комісію, яка зайнялася б випрацюванням пляну зменшення дефіциту. Виглядає, що демократи не зацікавлені у спільному плянуванні, мабуть з огляду на виборчий рік, — кажуть політичні спостерігачі.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту повідомили, що президент Роналд Реґен відбув телефонічну розмову з державним секретарем Джорджом Шулцом, який тепер перебуває на відвідинах в Центральній Америці, у справі амбасадора ЗСА у Франції Евана Голбрейта, який попав в клопоти з французьким урядом за критику комуністів, які, як відомо, є тепер спільниками із соціялістами в уряді президента Франсуа Міттерана. Франція не вимагає відкликання амбасадора Гелбрейта, але в політичному світі ходили чутки, що Президент ЗСА може його відкликати бодай тимчасово з Парижу. В Державному департаменті називають аферу з Голбрейтом „суцільним непорозумінням", яке напевно можна вияснити дипломатичним шляхом.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН відбув в понеділок, 6-го лютого ц.р., непередбачену зустріч із студентами і членами факультету коледжу в Іллиной і дискутував з ними про принципові справи зовнішньої політики З'єднаних Стейтів Америки та західньосхідні зв'язки. Під час цієї розмови Президент ще раз повторив готовість ЗСА говорити з представниками Совєтського Союзу на будь-яку тему, а головно про редукцію міжконтинентальної нуклеарної зброї та зменшення збройних сил в Европі. Не зважаючи на це, що президентові Р. Реґенові сповнилося 6-го лютого 73 роки, він не залишився в Білому Домі, а дотримав слова і прибув до Іллиной до своєї альма матер Юріка коледжу. Президент з кількома своїми дорадниками перебуватиме на середньому заході цілий тиждень.

ЕКОНОМІЧНІ І ФІНАНСОВІ дорадники президента Роналда Реґена погоджуються з думкою, що Білий Дім правдоподібно погодиться на скорочення видатків на оборону в новому проєкті бюджту, щоб таким чином не загострювати ситуації і не переривати співпраці з багатьма демократами в обидвох палатах Конгресу. Директор бюджету Дейвид Стокмен, секретар скарбу Доналд Ріґен і головний економічний дорадник Мартін Фелдстін однозгідно заявили, що Р. Реґен правдоподібно погодиться на зменшення суми призначеної на оборону, яка становить 305 більйонів долярів.

Родина Р. Валленберґа судить СССР

Вашінгтон. — Родина Рауля Валленберга, шведського дипломата, який врятував пона 100,000 жидів під час Другої світової війни, подала в суд скаргу на Совєтський Союз з вимогою відшкодування 39 мільйонів долярів і пояснення долі пропавшого дипломата.

Як відомо, Р. Валленберга арештували совєтські війська наприкінці війни в Мадярщині, де він проводив свою місію рятування жидів під час нацистської окупації цієї країни.

Скарга вимагає від Совєтського Союзу звільнити Валленберга, якщо він ще живе, або дати переконливі докази, що він загинув, але в обидвох випадках Совєтський Союз повинен заплатити 39 мільйонів долярів відшкодування.

Совєтські офіційні власті не раз заявляли, що Валленберґ загинув у совєтській тюрмі в 1947 році, але є свідки, які бачили його після цієї дати, тому сім'я дипломата Валленберга не вірить у совєтську версію загибелі дипломата.

Швеція і ЗСА послали Валленберга в 1944 році до Будапешту рятувати жидів у цій країні, яка була тоді ще під нацистською окупацією. Він мав велику суму грошей для проведення своєї місії рятування. За ці гроші шведський дипломат діставав документи для приречених на загибель, інших рятував від голодної смерти.

В січні 1945 року совєські війська, які зайняли тоді Мадярщину, взяли Валленберга „під охорону", щоб „охороняти" його від прифронтових несподіванок. На протязі довгих років Москва заперечувала арешт Валленберга. Лише в 1957 році Андрей Громико, тоді заступник міністра закордонних справ СССР, повідомив шведський уряд, що Валленберґ помер у совєтській тюрмі на удар серця десять років раніше. Від того часу уряди Швеції та ЗСА постійно добиваються роз'яснення справи Валленберга.

В Балтиморі померла О. Малко

Балтимор, Мд. — У п'ятницю, 3-го лютого 1984 року, тут несподівано померла бл. п. Олена Балко з дому Пісь, дружина Івана Малка, довголітнього секретаря 320-го Відділу УНСоюзу, делегата на багатьох Конвенціях УНС, активного суспільно-громадського працівника.

Покійниця допомагала мужові в його союзовій праці і разом з ним брала участь у братських конгресах в стейті Мериленд. В молодості брала участь у різних ділянках української зорганізованої громади, зокрема в танцювальних гуртках (В. Авраменко), аматорських гуртках, а перебуваючи на Союзівці часто була членом журі на конкурсах за звання „Міс Союзівки".

Парастас був відправлений в понеділок, 6-го лютого в похоронному заведенні Лілі і Зайлер, а похорон у вівторок, 7-го лютого, о год. 10-ій вранці до української католицької церкви св. Михаїла, а відтак на місцевий цвинтар. Залишила в жалобі мужа Івана, сина д-ра Івана Роберта, який є головним економістом в комісії публічної обслуги в стейті Вискансин, невістку Сандру, внуків і дальшу родину.

РІЧНІ ЗБОРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

Ню Йорк. — В неділю, 26-го лютого ц.р., о год. 4-ій по полудні тут в домівці УВУ і ООЛ, при 136 Друга авеню, відбудуться Загальні річні збори Фундації. Порядок денний буде вручений делегатам при вступі на залю. Управа Президії, яку очолюють д-р Петро Гой, — голова і д-р Дмитро Боднарчук, секретар, запрошує на Збори всіх членів Фундації.

ДОПОВІДЬ О. ХАРКІВСЬКОГО В УВАН

Ню Йорк. — В неділю, 12-го лютого ц.р., о год. 2-ій по полудні, тут в Будинку УВАН, при 206 Захід 100-та вулиця, заходами Української Вільної Академії Наук у ЗСА, відбудеться доповідь Олександра С. Харківського, члена редколегії тижневика „Новий Американець" і кореспондента радіо „Горизонт", на тему: „Японський поет Василь Єрошенко" Після доповіді — запити і відповіді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Хто на що рахує?

Коли після офіційного проголошення кандидатури Роналда Реґена по республіканському боці поруч із восьми демократичними кандидатами розпочалася вже в Америці передвиборча гарячка, то всі газети і журнали повні коментарів і пророцтв на тему вигри і програ у листопадових виборах. Деякі з отих коментарів дуже цікаві. Так ось, наприклад, голова вашінґтонського бюра нюйоркського популярного „Дейлі Нюз" Лярс Ерік Нелсон твердив, що „Реґен є найбільш популярним президентом від часу Двайта Д. Айзенгавера". Тижневий журнал „Тайм" з дати 6-го лютого ц. р. потверджує таку оцінку: „...Волл-стріт (біржа) завжди дуже податлива на залякування духа, обнизила в минулому тижні всі акції на майже 11 пунктів в реакції на поголоску, що Президент рішився не кандидувати. Це тільки потвердило популярність Реґена між інвеститорами..." Недавно проголошено виспід опитування бизнеменів щодо Роналда Реґена: на 1,000 опитуваних осіб із світу фінансів, промислу і торгівлі понад 900 заявилися за Реґена.

Отож Роналд Реґен і Джордж Буш можуть рахувати на підтримку від світу американського бизнесу — вони напевно подбають, щоб найавторитетніші економісти-фінансісти переконали не лише світ важкого промислу (нафта, сталь, гума), але й усіх продуцентів і торгівців, що добро американської економіки, себто їхній власний інтерес, вимагає перевибору Реґена-Буша на другу каденцію. Далі — Реґен, читаємо у фахових коментарях, — мусить розраховувати на Каліфорнію, свій так мовити родинний стейт, де був двічі губернатором, і на середущі стейти, де зосереджений масив американського промислу. Він може рахувати теж на консерватистів з південних стейтів, зате напевно втратить американський Схід, який був і є демократично-ліберальний включно із стейтами Нової Англії (некоронованою династією у стейті Массачусетс є родина Кеннеді) і може втратити й Ню Йорк та Пенсильванію з уваги на мільйони тамошніх негрів. Реґен мусить теж переконати жіночий світ, що його принципова опозиція проти абортів, та зокрема опозиція проти фінансування абортів з федеральних фондів — це не тільки справа релігійного канону, але й підстави існування американської родини, для якої мораль не може бути пустим анахронічним звуком.

Демократичні кандидати здають собі справу, що виграти вибори проти популярного урядуючого Президента — страшенно трудно і важко. І тому голова демократичної більшости в Палаті Репрезентантів Томас О'Нілл критикував на пресовій конференції своїх однопартійних кандидатів на президента, що вони воюють один проти одного замість виступати одним фронтом проти Реґена. Водночас О'Нілл, як найстарший віком і становищем демократ у Конґресі, не вдоволений закликом президента Реґена, що його той зробив у своєму зверненні про стан унії, щоб республіканці разом з демократами, тобто двопартійні репрезентанти Конґресу, спільно перевели редукцію державного бюджету на 100 більйонів дол. протягом 3-ох років. Він, О'Нілл здає собі справу, що коли б демократи не виявили в цій справі льояльної і добросовісної співпраці, то Реґен скине на них вину за дальший дефіцит.

Взагалі демократи опинилися в цьогорічних виборах у дуже незручній ситуації. Їхня вигра залежить від того, щоб погіршилася економічна ситуація в Америці, — щоб зросло безробіття, — щоб зберігся астрономічний дефіцит державного бюджету, — щоб не пощастила справа замирення у Центральній Америці, — щоб загинуло більше американських вояків у Ливані і щоб Москва саботувала далі переговори про редукцію зброї. Але коли би таке сталося, то вправді це була б вода на млин демократичного кандидата, але дорогою ціною нещастя цілої Америки і всього вільного світу. І коли б демократи будь-чим причинилися до поразки заходів Уряду Реґена в кожній із цих проблем, то це таки вдарило б не тільки по спільній для всіх країні, але могло б вдарити бумеранґом по демократах. Тому перед демократичними кандидатами станула тепер руба проблема: чи поводитися в передвиборчій кампанії, як партійці з нехтуванням інтересів батьківщини, чи співпрацювати з Урядом Реґена для добра країни, але з побільшенням шанси вигри Реґена у виборах. Це дійсно неприємна ситуація. Покищо Волтер Мондейл, який з усіх демократичних кандидатів має найбільші шанси дістати від конвенції своєї партії номінацію, вибрав іншу тактику: купувати собі різні групи суспільства обіцянками. Але цих обіцянок вже так багато і вони такі взаємосуперечні, що така тактика у сполуці з демагогією проти Реґена ледве чи переможе гасло Реґен — „мир і добробут".

Ярослав Курдидик

БОЙОВЕ ПОГОТІВЛЯ ЗСА НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Із останнього виступу президента Роналда Регена та його заяв, як теж із поновленої і посиленої цивільної війни на території Ливану, неодмінно виявляється, що центр світової політики зосереджується ще все таки на Близькому Сході. Міжнародні мілітарні знавці не перестають твердити, що воювати у тому обширі доведеться так довго, аж поки не зникне ливанський хаос, остаточно не устабілізується ситуація...

Вищенаведені слова властиво не кажуть нічого нового, а нам у першу чергу треба довідатися про це, як ЗСА запляновують продовжувати свої вітальні інтереси в цьому обширі? А може було б ще краще, коли б ЗСА вирішили втримати там свою мілітарну позицію, але в такій силі, щоб оборонитися у Перській затоці проти совєтської загрози, а водночас не надто помітної для арабського світу, який борониться проти надмірних впливів Америки в тому обширі?

Наразі реальну силу, яка створює підгрунтя американської стратегії на Близькому Сході, творять дві морські армади, що скриваються за недалеким обрієм: фльота на Індійському океані, що складається приблизно із 25-ох морських одиниць, і Шоста фльота на Середземному морі, силою 35-ти одиниць, у тому числі два авіоносці, на кожному з них 80 бойових літаків.

Незалежно від цього, ЗСА притримуються своєї дальшої мілітарної традиції таким робом, що, крім загальновідомих стратегічниз баз у Західній Європі, Японії і Корєї, втримують чимало баз, що своєю чисельністю може і не надто помітні, але вагомі своєю важливістю.

Ключем у стратегії Вашінґтону є наявність баз у 10-ох арабських державах, якими у випадку кризи можуть користуватися ЗСА. Америка у цих випадках постачає гроші, як теж і окремих експертів із подвійною метою: розбудовувати і втримувати у них інсталяції на належній висоті. У всіх цих місцях немає ніякого американського військового персоналу, а затруднені тільки самі цивільні фахівці.

Близькосхідні арабські провідники, а в першу чергу із Савдійської Арабії і Єгипту, заявляють, не без слушности, що коли б вони дозволили на явну присутність американських баз на їхніх територіях, а зокрема у мирному часі, то це виглядало б малощо не на „політичну провокацію" Совєтського Союзу. Їхні уряди заявляють, що політичне спілкування із ЗСА мусить базуватися на екстремній обережності. А з другого боку, вони, на свій лад, дуже вдячні ЗСА, що у випадку загрози з боку мусулманського революційного режиму зі сторони Ірану, вони можуть завжди розраховувати на швидку і запевнену американську оборонну допомогу.

Щоб у випадку кризи мати запевнену спроможність якнайшвидшої інтервенції, ЗСА заключили формальні договори з Оманом, Сомалією і Кенією, щоб у випадку конечности змогти покористуватися їхніми портами і летовищами. До сі на теренах трьох вищезаданих держав немає, як це є і в інших місцях того обширу, ні одного вояка, а співдіють із місцевими властями тільки виключно цивільні дорадники та інструктори.

В Єгипті ЗСА витратили досі коло 300 мільйонів на модернізацію бази у Рос Банас на Червоному морю, щоб у випадку стратегічної потреби могли нею користуватися обидві держави. В Омані та Єгипті відбулися уже тричі спільні військові маневри із досить помітною співучастю ЗСА із усією їх участю та наймодернішою зброєю.

Савдійська Арабія, одна із найвагоміших арабських держав у Перській затоці, намагається постійно поглиблювати і закріплювати стратегічну співпрацю з ЗСА. Але так само, як і інші арабські держави, Савдійська Арабія не має формального домовлення, що американці можуть мати доступ до будь-яких її мілітарних інсталяцій. Однак на всіх її мілітарних базах нагромаджено у понадмірність військове вивінування і зброю, а воно переконливо вказує на те, що у випадку кризи в цьому обширі, цими запасами можуть користуватися американські збройні сили.

Починаючи від часу мусулманської революції в Ірані, ЗСА мають спеціяльний дозвіл від Савдійської Арабії, що з її території, окремої конструкції, вельми софістиковані радарові літаки АВАКС, мають спроможність переводити постійну розвідчо-стежну діяльність із засягом понад 550 миль. Цього роду оперативність може попереджувати заздалегідь не тільки повітряну загрозу для Савдійської Арабії, але вона засобляє теж системи всієї мережі американського головного повітряного командування в цьому обширі. Але саме найцінніше, кажуть розвідчі американські знавці — що АВАКС може створити основу і пристосування у випадку бойових операцій, якщо б довелося діяти частинам військовим силам швидкого розгортання (РДФ) Ці війська, хоч і перебувають здебільшого на військових базах у ЗСА, але вони вишколені і вивінувані так, що їх можна кожночасно перекинути морськими, або повітряними транспортами до Перської затоки.

Закінчення на ст. 3.

Богдан Цимбалістий

КОШТОВНІ КОНҐРЕСИ

I.

Четвертий Світовий Конґрес Вільних Українців у Торонто був багатолюдним збором (581 делеґат і кілька сотень гостей). Коли врахувати кошти подорожі, готелів (75 долярів денно), ресторанів, сума видатків на цей Конґрес виносила, мабуть, біля одного мільйона долярів. (Цей підрахунок редактора Кедрина відповідає, либонь, правді). Організації, що висилали своїх делеґатів покрили ці кошти зі своїх кас. Це значить, українська зорганізована громада у вільному світі зібрала і видала один мільйон долярів на СКВУ.

Один мільйон долярів — це велика сума, наприклад, для жидівських організацій, які разом щороку збирають до півтора мільярда долярів. Однак для української громади один мільйон — це велика сума. Нагадаймо, що наша громада за 30 років ледве зібрала 4 мільйони долярів на вивінування наукового центру при Гарварді. В нас важко зібрати кількадесят тисяч долярів на видання якоїсь книжки. Тому, маючи один мільйон в банку, можна б багато корисного і потрібного зробити в українській громаді. Тільки за самі дивіденди можна б видавати щороку чотири або п'ять книжок, можна вможливити освіту 500 українським дітям в Бразилії, тим самим створюючи резервуар нашої інтелігенції, можна поставити нашу інформаційну службу краще і тим подібне. А коли додати кошти попередніх СКВУ, які були може на половину менші, проте разом з дивідендами за останніх 12 років вони виносили яких 4 до 5 мільйонів долярів. Це справді велика сума на наші умови. Тому виправдана є потреба застанови, що корисного ми осягнули цими багатолюдними конґресами для України й для української громади у вільному світі.

Очевидно під час конґресів відбуваються часом і вартісні доповіді, кругові дискусії, цікаві зустрічі, контакти. На останньому Конґресі вони відбувалися по комісіях при малій участі делеґатів. Делеґати були зайняті „великою політикою", тобто безконечними дискусіями на пленумі. На попередніх СКВУ було потворено низку комісій і рад, з яких, здається, єдина Комісія Прав Людини виявила жваву, корисну і успішну роботу на протязі останніх чотирьох років. Інші існували, мабуть, тільки на папері. Треба, однак, зрозуміти, що можливості для успішної діяльности органів СКВУ обмежені і не лише через брак доброї фінансової бази. Справа національної незалежности України ще не стала так актуальна, щоб українське світове представництво могло стати партнером міжнародної політики. Існування деяких комісій недоцільне: здається, їх творено без задовільної застанови, що конкретного вони могли б робити і що вони спроможні творити в світовому маштабі. Творення світових об'єднань, комітетів, рад чи комісій витворює ілюзію, що в нас робиться щось на велику скалю. Дійсність є інакша.

На жаль, на основі дотеперішньої практики виглядає, що створення СКВУ означало створення ще одного форуму для міжпартійної розгри. Її перенесено з маштабів поодиноких країн на „світовий" маштаб, очевидно з великою шкодою для української справи і для громадської каси. Така розгра відбувалася вже на Третьому СКВУ, а ще більше на Четвертому. Проте на III СКВУ „мельниківці" і „бандерівці" поділилися „владою". (Важко вгадати, яку користь мали мельниківці з того, що їх представник був президентом СКВУ через два роки, а бандерівці, що їх представник був ним через наступні два роки). Цього року бандерівці рішили не ділитися „владою" і вийшли з пляном не лише засудити, але й усунути мельниківців від СКВУ. Через це Четвертий Конґрес набрав характеру двобою між мельниківцями й бандерівцями. Це, однак, фальшиве враження. В тому т. зв. мельниківському таборі більшість була немельниківська. Мельниківці ніколи не мали такої сили, щоб забезпечити собі більшість делеґатів на Світових Конґресах Вільних Українців. В тому таборі були всі, що не бажали підпорядкувати СКВУ одній політичній групі, яка відмовляє патріотизму, „відписує" від українства всіх, що не погоджуються з її ідеологією і практикою. Проте через нефортунне, непотрібне відгребування полеміки між мельниківцями й бандерівцями з-перед 40 років деякими авторами давна гризня між двома відламами ОУН ожила. Це надало тон усім нарадам IV СКВУ.

Можна було надіятися, що після 40 років, коли від життя відійдуть особи, які були співтворцями та співучасниками розколу в ОУН, ситуація в українській суспільности поправиться. Прийдуть нові, молоді люди до голосу, для яких розкол в 1940 році буде вже „історією" і тому вони будуть здібні співпрацювати між собою на базі конкретних загальних завдань без уваги на свої групові льояльності. На жаль, так не сталося. Прийшли молоді люди, які, однак, з неменшим груповим фанатизмом і нетолерантністю продовжують той сам стиль внутрішніх розгривок, що відзначається очорнюванням осіб замість дискусії про проблеми, односторонній підбір певних фактів, перекручування інших фактів, патріотичне голослів'я то-

(Продовження буде)

Іван Кедрин

Пані Ася

(Замість слова над свіжою могилою Іванни Левицької)

Померла Іванна Левицька безболісно, перевезена до шпиталю коротко перед її кінцем, просто заснула у сні, — маленька, скорчена, бо хоч кажуть, що від старости не вмирається, померла від старости: на 97-му році життя 14-го січня 1984 року. В останніх двохтрьох роках вже блудила думками, інколи не пізнавала близьких їй людей, але маючи ще яких 95 років зберігала бистрість ума і подивугідне почуття гумору. Мешкала в Ню Йорку бідно, у маленькому помешканні в поганій дільниці „давнтавну", як казали у нас колись — „на ласкавому хлібі" міської суспільної опіки — на „велфері". Але чи колись в багатстві, чи пізніше в бідності — завжди була пані, завжди була справжня дама. Завжди треба було до тієї старенької жінки ставитися з найбільшою пошаною, як до цілої людини.

Іванна з дому Шехович вийшла заміж за Дмитра Левицького. Д-р Дмитро Левицький, адвокат за фахом, людина дуже заможна, не вів ніколи адвокатської канцелярії, тільки займався політикою і громадськими справами. Коли російські війська після початкових перемог на початку Першої світової війни відступали у травні 1915 року — вивезли з Галичини гурт найповажніших громадян, — вивезли в першу чергу Митрополита Андрея Шептицького та між іншими діячами — д-ра Дмитра Левицького. Після революції в Росії на весну 1917 року д-р Дмитро Левицький продістався із Казахстану до Києва, де заснував Галицько-буковинський Комітет, що його став головою. При цьому Комітеті заснувалася військова формація Січових Стрільців, яка розрослась у корпус під командуванням полковника Євгена Коновальця. Від того часу аж до Роттердамської трагедії 25-го травня 1938 збереглась приязнь Дмитра Левицького й Євгена Коновальця. Вони щороку літом зустрічалися в Карльсбаді („Карльове Вари") на Чехо-Словаччині, а посередній зв'язок втримували з Дмитром Палієвим і автором цих рядків, які стрічалися з Євгеном Михайловичем (так всі титулували Євгена Коновальця) або в Лянгфурі чи Цопоті біля Гданська або їздили до нього до Берліну, поки панство Коновальці не перенеслися до Швайцарії.

В часі формування закордонної дипломатичної сіті Української Народної Республіки — Дмитро Левицький став послом (амбасадором) у Данії. Там його дружина була йому такою корисною помічницею і дорадницею в його службовій місії, що про неї є згадка на таблиці на будинку, в якому жили панство Левицькі в Копенгагені.

Іванна Левицька, відома від давніх років як „пані Ася", товаришила свому чоловікові після ліквідації амбасади УНР у Данії до Відня і переїхала з ними до Львова у 1923 році, після того, як Рада амбасадорів, орган Найвищої Ради в Парижі, признав Східню Галичину Польщі і Польща проголосила амнестію для всіх політичних емігрантів. Дмитро Левицький, за професією адвокат, був людиною дуже заможною і не виконував адвокатської практики, а займався виключно політикою і громадськими справами. Дім Дмитра й Іванни Левицьких знаходився на вулиці Набеляка, як на іронію недалеко совєтського консуляту. На першому поверсі (за європейським рахунком) жили власники дому, партерове помешкання винаймав професор львівської політехніки, кількакратний польський прем'єр Казімєрж Бартель. Коли треба було поважної інтервенції у справі якогось українського політичного в'язня, то Дмитро Левицький висилав до Бартеля свою дружину. Бартель знав її також, як „пані Асю" і так її називав. Пані Ася оповідала про ті інтервенції і розмови з Бартелем, людиною дуже культурною (німці його розстріляли) відвідувачам ген-ген пізніше, у Ню Йорку. Вона мала добру пам'ять: згадувала, як у Копенгагені вона намовила свого чоловіка, щоб запросити на обід найпопулярнішого в тому часі данського інтелектуала Георґа Брандеса і як Брандес став приятелем і пропаґатором української справи, та як-то вона приблизно кожного місяця влаштовувала свому чоловікові дома у Львові „партію бриджа": насправді це були сходини невеличкого гурту тодішньої західньоукраїнської політичної, господарської і культурної верхівки. Постійними гістьми були Володимир Кузьмович, Остап Луцький, Юліян Павликовський, о. канонік Дам'ян Лопатинський, Роман Купчинський, Михайло Рудницький, іноді Лев (Льоньо) Лепкий, Василь Софронів-Левицький, Іван Німчук. „Я завсіди пригадувала Дмитрові, — а не забудь запросити Кедрина" — розказувала мені, коли я з дружиною відвідував її в Ню Йорку.

Д-р Дмитро Левицький займався політикою, а його дружина, пані Ася, заснувала окрему організацію, яка опікувалася мистцями із школи Олекси Новаківського. Вона була звеличицею того великого мистця і замовила в нього портрет свого чоловіка. Новаківський намалював такий портрет, великого формату, обличчям дуже подібний, але з надприродно високим чолом і надприродно великими руками. Пояснював, що вйсоке чоло — це символ мудрости, а великі руки — символ рішучости і „влади". Але, коли повісили той

Закінчення на ст. 4.

Мирослав Болюх

УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ В УКРАЇНСЬКИХ РУКАХ

(Доповідь виголошена на Зїзді УСКР в Торонто 30-го листопада 1983-го року).

I.

У пропозиції Президії Української Світової Кооперативної Ради (УСКР) згадувано, щоб узглядніти дещо з прикладу в Австралії. Тут тяжко встановляти якісь непорушні закони чи правила. Кожна країна чи континенти, мають свої особливости, різні життєві стандарти, економічні чи побутові умовини тощо. Але виміна досвіду і можливостей з однієї країни може збагатити чи знайти здоровий компроміс в іншій країні. Можна б себе взаємно доповнити, пристосувати чи змодифікувати.

Але, в одному українська кооперація є тотожною в усіх країнах нашого поселення. Ідейно програмові, заложення і завдання української кооперації є незмінними. І звідси ми можемо говорити про спільні елементи української кооперації також в практичній постановці.

Два основні завдання

На мою думку, українська кооперація має такі два основні завдання: давати найкращі послуги та користі для своїх членів і це саме для української організованої спільноти. Деколи є намагання ставити наголос тільки на першому, мовляв ми живемо тепер у відмінних часах, у фінансах єдиною мовою є мова гроша, в першу чергу ставимо інтерес кожного члена і тп. З другої сторони, мусимо з жалем ствердити, що не всі розцінюють українські кооперативи як громадсько-фінансові установи; дехто, навіть з громадських установ та організацій розглядає кооперативи як „дійсну корову", але не робить зусилля для престижу та умов праці для кооперативи.

Кооперативний сектор у нас зорганізувався, закріпився горсткою ідейних кооператорів. І сьогодні ще багато треба б зробити морального тиску та плекати в нас почуття жидівського кагалу, що в кожних умовах і з кожної справи творить велике і корисне.

Національно-громадський сектор — це один великий організм з усіма складовими секторами, в тому і кооперативно-фінансовим. Якщо один з цих секторів не діє або діє несправно, ми не є повноцінною або цілеспрямованою спільнотою.

Національно-громадський аспект української кооперації є основним елементом в практичній організаційній постановці. І звідси все це так практично пов'язане, нерозривно послідовне і взаємодоповнююче, що не можна виключити один елемент, чи промовчувати другий.

І нашим першочерговим завданням, використовуючи всі позитиви і надбання організованого кооперативного сектора, довести до відома і переконувати якнайширші кола громади, що через особисте спілкування з українською кооперативою, кожний член спричиняється до росту і скріплення всього організованого громадського життя.

Усі ми спільно мусимо витворювати моральний тиск, закріпляти право громадянства української кооперативи і вказувати, що спілкування з українською кооперативою — це показник національної свідомости, це школа громадської дисципліни і національної солідарности.

Щадничо-кредитова діяльність

Це найбільш популярна і розроблена діяльність нашого кооперативного сектора на еміграції, що в дійсності відповідає нашим старокрайовим Українбанкам. Популярні кредитівки, особливо в Америці, сьогодні є поважною організованою мережею української кооперації.

Усі ми маємо до діла з кредитівками і знаємо, що лише невелика частина українського капіталу є в наших установах. Ця найбільш свідома частина громадянства, яка від перших днів була ініціятором і організатором всього многогранного нашого життя, з повним довір'ям відгукнулася на ініціятиву кооперативних діячів і допомогли кооперативам своїми початковими фінансами стати такими установами, якими вони нині є.

Але ще є дуже поважна частина нашої спільноти, що є поза нашими рядами, грошем якої користуються та збагачуються неукраїнські установи. До них самий патріотичний чи чуттьовий аргумент не промовить. Ми не обов'язково мусимо нарікати на їхній брак патріотизму, але розробити певні практичні засоби, щоб здобути їхнє довір'я і щоб вони побачили наші кооперативи як стабільні і престижеві фінансові установи.

Наша реклямово-пропагандивна ділянка мусить бути на професійному рівні, щоб дорівняти чи виграти з конкуренцією довколишніх фінансових установ. Ми мусимо крокувати з технологією модерного фінансового урядування, наші приміщення мусять відповідати всім вимогам часу, наші години урядування повинні бути практично „кожного дня і кожної пори". Особливо дуже доцільним і корисним виявилося урядування біля українських церков, в неділі, зразу після Богослужень. Там, де таку практику впроваджено, вона себе незвичайно оправдала.

Деякі наші кредитівки дійшли до певного позему, стали самовистачаючі і задоволені існуючим станом. Треба рішитися і відважитися на власне престижеве приміщення-будинок, компюторську систему сьогоднішнього часу і модерне влаштування. Ці фінансові витрати себе скоро оправдають.

Ми мусимо використати багато переваг, які мають наші кооперативи, в порівнянні до інших фінансових установ. Особливим позитивом в нас є можливість урядування в обох мовах і при мовних труднощах старшого покоління це має своє значіння. Дуже важливим є мати, бодай в основних справах, власну правно-легальну пораду. А далі наше урядування є без зайвої бюрократичної витрати часу і цим заощаджує нашим депозиторам та членам багато клопотання та практичних труднощів. Це належить мати на увазі і якнайбільше спрощувати кожну фінансову процедуру.

(Продовження буде)

Чи Ви зложили вже свій даток на УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД у 1984 році? ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL,
140 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.

Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER 630 5th Avenue, Room 1803 New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue Forest Hills, N.Y. 11375 (212) 459-0111

Український Музичний Інститут Америки та бувші учні св. п. проф. М. Байлової
влаштовують

КОНЦЕРТ
присвячений пам'яті Проф. МЕЛАНІЇ БАЙЛОВОЇ
в 5-ту річницю її смерти
Неділя, 12-го лютого 1984 р., год. 4-та по пол.
в Українському Інституті Америки
2 Ist 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

В програмі беруть участь:

проф. Таїса Богданська, проф. Лев Стругацький, Марта Аєрбе, Олесь Кузишин, Лариса Магун-Гурин, Марта Мачай та Юрій Фурда.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:
XII - 83

10,000.00 дол. Стефанія Курилас,
4,000.00 дол. д-р Мирон і Люба Кучмак,
по 1,000.00 дол. Юлія Вертипорох, Надія Мандрусяк,
400.00 дол. д-р Олександер Гудзяк,
250.00 дол. д-р Ірена Гребеняк (її пам'ять Батьків бл.п. Івана і Станіслави Гребеняк),
по 100.00 дол. Михайло і Анна Похмурські, Луся Арвін (Зеневич), Любомир і Марія Іваськів, Антоній й Ольга Залеські, д-р Романа Навроцька, д-р З. Лев і Оксана Мельник, Лев і Оксана Шур (з нагоди Ім'янин Блаженнішого Патріярха Йосифа), Анна Максимович, Теодор іМарія Зубрицькі, Євстахій Дерзко, інж. Юліян Головчак, д-р Леонід Рудницький, д-р Тетяна Цісик,
по 50.00 дол. Василь Захарійчук, Степан Данкай, д-р Юрій Старосольський, Василь і Володимира Садівник, д-р Олег Кудрик, Марія Форостина (Коляда),
по 25.00 дол. Проф. Іван Олексишин (у пам'ять Дружини бл. п. Леонії Олексишин) мгр Олександер Луцький (Коляда), Марія Стефанишин, М.Павло Колтунюк, Дарія Кузик (у пам'ять бл.п. Ольги Луцької-Цибик), Марія Ривак, Орест М. Колтунюк (замість квітів на могилу бл.п. Ірени Колтунюк), д-р Михайло Логаза (у пам'ять бл.п. інж. Володимира Хамули),
по 20.00 дол. Володимир і Павліна Різник, Любомир і Марія Іваськів (у пам'ять бл.п. Ольги Траска), Анна Клос (у пам'ять бл.п. Віри Шахвор),
15.00 дол. Евдокія Блавацька,
по 10.00 дол. Каролина Конрад, д-р Ярослава Грабович,

В сороковий день відходу у Вічність бл.п. Марти Кисілевської-Стернюк
зложили:
50.00 дол. Ірина Домбчевська, Мирослав і Евгенія Подоляки, Лев і Маруся Домбчевські і Богдан Домбчевський,

Збірка в Елмайра Гайтс, Н.Й. - зібрав і переслав Василь Осташ зложили:
25.00 дол. УКК - Відділ в Елмайра Гайтс,
20.00 дол. Іван Ващишин,
5.00 дол. Василь Гуцул,

Збірка замість квітів на могилу бл.п. інж. Евстахія Филиповича - передав Михайло Насевич у Філядельфії, зложили:
по 50.00 дол. Олена Филипович, Олександер і Софія Вонторські,
по 25.00 дол. Володимир Жовніpчук, Стефан і Ольга Лукасевичі, Нестор Филипович,
по 20.00 дол. Корнель і Марія Филипович, Марія Каприста, Ірена Мілановська,
по 10.00 дол. Евген і Ірена Козак, К. і Андрій Лопатинські,

Листа ч. 1738 - збірка замість квітів на могилу бл.п. Евстахія Филиповича - збірщики: М. Насевич, Вонторський і Ю. Головчак, зложили:
по 50.00 дол. д-р Дмитро і д-р Дарія Коструб'яки, д-р Андрій і Лідія Лемішки,
по 25.00 дол. Мирон і Богданна Осадца, Богдан Прудис і І. Ковалів,
по 20.00 дол. д-р Тетяна і Зенон Цісик, д-р Романа Навроцька,
по 10.00 дол. Олена Кульчицька, Богдан Стефанишин, Родина Брикович, інж. Юліян і Олена Головчак, Богдан і Христина Турченюк, інж. Лідія Дяченко, Анна Клос, д-р Леонід Рудницький,

Збірка замість квітів на могилу бл.п. інж. Володимира Хамули - переслав д-р Микола Барусевич з Кергонксону, Н.Й. зложили:

по 25.00 дол. М. Рубич, Михайло Куриляк, д-р Роман Осінчук, Л. Мриглоцька,
по 20.00 дол. Анастазія Голубець, І. Дарія Витвицька, Я. і О. Галій,
по 10.00 дол. Дарія Горняткевич, Й. і К. Турчин, д-р М. і С. Барусевич,

1,313.95 дол. прихід з Базару у Філядельфії - 11-го грудня 1983 листа ч. 1781 - збірка під час Базару у Філядельфії - зложили:
по 25.00 дол. Ярослава Швець, Маркіян і Люба Онуферко, д-р Іван Павлічка,
по 20.00 дол. О. Поритко, Володимир і Теодозія Брикович, Андрій Лопатинський,
15.00 Каролина Конрад,
по 10.00 дол. Іван Дзівак, Є. Михалевська, Осип і Варвара Швед, Юрій Лазовський, Анна Лихо, Юлія Рудницька, д-р Мирослав Лабунька,
по 5.00 дол. А. Жилавий, Дмитро Рущак, Богдан Татунчак,

Товариство Свята Софія - Комісія Патріяршого Фонду - складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія, можна відтягати від податку:
IRS No. 23-74380645
Чеки просимо виписувати на:
St. Sophia Religious Assoc. - Patriarchal Fund
та пересилати на адресу:
7911 Whitewood Rd.
Philadelphia, Pa. 19117.

ЗВЕРНЕННЯ
НАУКОВОЇ РАДИ СКВУ З ПРИВОДУ ВІДЗНАЧЕННЯ 50—ЛІТТЯ СМЕРТИ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Наукова Рада СКВУ вітає ініціятиву Українського Історичного Товариства відносно гідного відзначення 50-ліття смерти академіка Михайла Грушевського, найвидатнішого історика України, неперевершеного організатора українського наукового життя і першого Президента Української Народної Республіки.

Як автор монументальної „Історії України-Руси", Михайло Грушевський створив тривалу основу для наукового розвитку українознавства.

Президія Наукової Ради СКВУ підтримує рекомендації УІТ відносно проголошення 1984 роком Михайла Грушевського.

Закликаємо українські наукові і громадські установи гідно відзначити пам'ять великого сина українського народу, який ціле своє життя присвятив праці і боротьбі за краще майбутнє України.

Президія Наукової Ради СКВУ

Крайовий...

Закінчення зі ст. 1

чезне значення для продовжування дослідів про український голодомор, а про заходи конґресмена Дж. Флоріо відомо вже громаді з вісток у пресі і його листа в цій справі, що був поміщений у „Свободі" та в „Українському Тижневику".

Серед думок дискутантів над вислідами праці Комітету та його дальшою долею треба підкреслити загальну опінію про вплив преси та на обзнайомлення загалу про Великий голод, зокрема книжечки, яка вийшла заходами редакції „Українського Тижневика" в англійській мові п. н. „Великий Голод в Україні", як теж спеціяльного видання „Українського Тижневика".

Піднесено також потребу іншої документації перебігу так святкувань в днях 15-го травня у Бавнд Бруку, як і 2-го жовтня у Вашінґтоні. Інші документації самого факту Великого голоду, як книжка д-ра Василя Гришка „Український Голокост" 1932-33 років" вже появилися в англійській мові, або невдовзі появляться (праця проф. Джеймса Мейса,проф. Роберта Конквеста).

Все це вимагає дальших заходів і допомоги, тому однозгідно вирішено на пропозицію У. Дячук залишити в цілості Комітет, а для продовжування праці і завідування залишеними фондами вибрати вужчу президію. Таку Президію присутні вибрали в особах: проф. д-р П. Стерчо — голова, У. Дячук, Евстахія Гойдиш і Наталія Даниленко — заступники, Е. Попіль, фінансовий референт, і Віктор Росінський, секретар. До Президії увійшли крім того Степан Процик, А. Білик, Юрій Повстенко, Антін Драган, Веньямин Несенюк, Ігор Ольшанівський і Андрій Шевченко. Контрольна комісія в особах д-ра В. Михайлова, о. протопресвітера Степана Біляка і д-ра Михайла Воскобійника залишилася у незміненому складі.

Згідно із заявою, прочитаною в часі маніфестації у Вашінґтоні в дні 2-го жовтня 1983 року біля совєтської амбасади, що „це лише початок і ми ще повернемося до Вашінґтону", присутні з повним довір'ям передали продовжування так успішного діла, що розпочалося 15-го травня 1983 року, в руки вибраної Президії та її членів. Ця Президія має виробити плян своєї дальшої дії не лише у справі Великого голоду, але й інших спорідненних акцій, русифікації, та сходитися в міру потреби, подаючи звідомлення зі своєї праці та завідування фондами до загального відома в пресі.

Проф. Стерчо представив присутнім нового секретаря Президії В. Росінського та подякував дотеперішньому проф. Н. Пазуняк, за її працю, бажаючи рівночасно успіхів у її науковому завданні як професора катедри українознавства у Сиднеї, Австралія.

Молитвою, що її провів пастор Володимир Багрій, закінчено ці збори.

ПОДЯКА

Не маючи змоги подякувати кожному зокрема особисто, висловлюю цією дорогою подяку Всім, які своєю участю, молитвами, побажаннями чи дарами спричинилися до успішного відзначення мого 90-ліття.

В першу чергу висловлюю подяку у своїх молитвах Всемогучому Богові і Матері Божій Зарваницькій за їхню безперервну опіку надо мною.

Дякую за благословення і побажання Їх Блаженству Патріярхові Йосифові і Їх Ексцеленції Митрополитові Кир Стефанові.

Дякую о. крилошанинові Біляничу за зорганізування цілої імпрези. Я вдячний о. митратові Харині та о. крилошаннині Перогові за їхні чудові проповіді, а о. Романові Мірчукові за ведення програми.

Дякую усім Учасникам програми, Хористам та Членкиням Сестрицтва парохії Найставну у Філядельфії, Па.

Не маючи змоги вичислити прізвищ усіх Тих, що зложили мені особисті побажання, я дякую Усім із щирого серця та запевняю їх про свої молитви.

Ще раз сердечно дякую.

о. митрат Василь Головінський

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
в Нюарку, Н. Дж.
П'ятниця, 10-го лютого 1984 р., год. 7-ма веч.

РІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ
НИЖЧИХ, СЕРЕДНІХ І ВИЩИХ КУРСІВ

Кляс фортепіяну:
Д. КАРАНОВИЧ, Т. БОГДАНСЬКОЇ, Д. СИҐІДИ
Кляси скрипки: **Р. ВЕНКЕ**
Заля УНДому, 140 Проспект Ave., Ірвінґтон, Н. Дж.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІСНИКІВ І ДЕРЕВНИКІВ

діліться сумною вісткою, що дня 1-го лютого 1984 р. на 87-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п. доц. інж. лісник
Роман Кобринський

Дружині д-р Марії та сестрі мґр Анні засилаємо глибокі співчуття.

Управа та Члени ОБУЛІД-у

У пам'ять нашої Дорогої ТЕТИ
бл. п. Аліни Гамерської-Лебас
замість квітів на Її могилу зложили 50.00 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ
Роман і Маргарета КОПІЙЧУК з родиною

ГРУПИ ОБОРОНИ громадянських прав зформували коаліцію, яка буде робити заходи в Сенаті проти затвердження Едвіна Міса на пост генерального прокуратора на місце дотеперішнього Вілліяма Френча Смита. Ралф Ніс, екзекутивний директор конференції лідерів груп оборони заявив кореспондентам, що Міс в ніякому разі не може займати посту генерального прокуратора з огляду на його екстремно праві погляди і поганий рекорд у справі громадянських прав для всіх американських громадян, без огляду на расу, релігійну чи політичну приналежність тощо.

ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА В Чаді, яка триває вже понад 18 років знову пожвавилася, як урядові війська перейшли в наступ на північ від встановленої лінії розмежування воюючих сторін, тобто 16-ої паралелі. Як урядові джерела, так і повідомлення заколотників, підтриманих Лівією, говорять, що в одноденних боях за місто Мону урядові війська розгромили військове з'єднання у кількості 600 осіб. Багато заколотників були вбиті або поранені, а 234 потрапили в полон. Французькі війська не беруть участи в цих воєнних діях. Міністер закордонних справ Франції Кльод Шессон відбуває тепер подорож до Чаду, Лівії та Етіопії в пошуках мирного дипломатичного полагодження громадянського конфлікту в Чаді.

Бойове...

Закінчення зі ст. 2.

Військові сили швидкого розгортання, які нараховують понад 2,000 вояків, мають своє власне з'єднане головнокомандування, а на його основний „бойовий кістяк" складаються дві дивізії морських піхотинців, 101-ша і 82-га десантні дивізії із додатком найновішої транспортаційної та повітряної сили.

Коли до цього додати ще евентуальну воґневу силу близьких і середнього засягу ракет, то РДФ представляє собою дійсно ударну нищівність, з якою мусять рахуватися всі ті, які поважилися б проти неї виступити.

Іван Смолій
НЕСПОКІЙНА ОСІНЬ
РОМАН
Ціна: $13.00 з пересилкою
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Іван Кедрин
ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ
СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ
Ціна: $21.25 з пересилкою
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
НА МЕДИЧНІ ТЕМИ
Лікарський довідник
Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.
Ціна 11.00 доп. з пересилкою.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Діпимося сумною вісткою з Рідною, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 4-го лютого 1984 р. у Філядельфії, Па., після довгої і важкої недуги відійшов у Вічність наш Найдорожчий ТАТО, БРАТ, ДІДО, ВУЙКО і ТЕСТЬ

св. п. інж.
Володимир Чижович

нар. 13-го вересня 1905 р. у Лужку Дол., Україна.

ПАРАСТАС відбудеться у середу, 8-го лютого 1984 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні А. М. Насевичів при 109 E. Tabor St., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН — в четвер, 9-го лютого 1984 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви Благовіщення, Melrose, Pa., **а потім на український католицький цвинтар Св. Марії на Факс Чейсі.**

Важким горем прибиті:
сини:
ІГОР з дружиною МАРІЄЮ і дітьми
ІГОРЕМ і ХРИСТЕЮ
ЕВГЕН з дружиною АННОЮ і дітьми
ЕВГЕНОМ і МИХАСЕМ
ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЬГОЮ
сестри:
СТЕФАНІЯ ПУШКАР з мужем д-ром ВОЛОДИМИРОМ
МАРІЯ КУРУЦ з мужем СТЕФАНОМ
ОЛЬГА МИХАЛЮК
сестрінки:
МАРІЯ КРАВЧИШИН
ІРЕНА МАДАЙ з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми
НАТАЛІЯ ГЕВКО з мужем ЛЮБОМИРОМ і дітьми
ХРИСТИНА ІЖАК з мужем ЗЕНОВІЄМ і дітьми
АРЕТА ВОВК з мужем ЛЮБОМИРОМ і донечкою
ПАВЛО МИХАЛЮК
ПЕТРО МИХАЛЮК
ІГОР ЛЕНИЦЬКИЙ з дітьми
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді і Україні

Замість квітів на могилу просимо складати датки на розбудову Українського Спортового і Розвагового Осередку УСО „Тризуб" у Філядельфії або Студійний Осередок Української Культури при Менор Коледж, Факс Чейс, Па.

У глибокому смутку діпимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що несподівано, дня 3-го лютого 1984 р. відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча і Невіджалувана ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ

бл. п.
ОЛЕНА ПІСЬ МАЛКО

ПАРАСТАС буде відслужений в понеділок, 6-го лютого 1984 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Lily and Zeiler **при** 1901 Eastern Avenue, Baltimore, Md.

ПОХОРОН — у вівторок, 7-го лютого 1984 р., о год. 10-ій ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар Oaklawn Cemetery.

Горем прибиті:
чоловік — ІВАН
син — д-р ІВАН РОБЕРТ МАЛКО з дружиною САНДРОЮ і внучкою ГЕТЕР
сестра — КАТЕРИНА ІВАНОВИЧ
кузинка — НАДІЯ
та ближча і дальша Родина

Замість квітів на могилу Покійної, просимо складати пожертви на будівельний фонд української католицької церкви св. Михаїла в Балтіморі, Мд.

В ЧЕТВЕРТУ, НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п. Паніматки
ЕЛІКОНІДИ БАЗИЛЕВСЬКОЇ

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ
в неділю, 12-го лютого 1984 року, о годині 10:30 ранку
в Катедрі св. Володимира, 160 Вест 82-га вул., Ню Йорк, Н. Й.
Просимо про молитви за спокій її душі.
ЧОЛОВІК, ДІТИ і ВНУКИ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в четвер, 2-го лютого 1984 р. упокоїлась в Бозі на 85-му році життя, по короткій і важкій недузі,
наша Найдорожча МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

бл. п.
Ксеня Гамерська-Лебас
з дому Левицька

Горем прибиті:
донька — ЕВА з мужем СЕРГІЄМ САХАРУК
сини:
БОГДАН ГАМЕРСЬКИЙ з дружиною ОРИСЕЮ
ОЛЕКСАНДЕР МАЛІШЕВСЬКИЙ з дружиною СІЗ
внуки: НІНА, ПЕТРО, ГРИГОРІЙ, РОМА і АЛЕКСАНДРА
брат — РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ з дружиною ГЕРТОЮ
Ближча і дальша Родина

Накпад

АЛЬМАНАХА Українського Народного Союзу на 1984 рік

вичерпується

Спішіть зі замовленням!

Ціна $8.00 з пересилкою.

Мешканців Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:

"SVOBODA"

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

впаштовує

ВІСІМНАДЦЯТІ КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

в суботу і неділю, 26-го і 27-го травня 1984 р. в Чикаґо, Ілл.

Гарантовані нагороди для мужчин і жінок.

Для мужчин — 1-ше місце $750.00 — 2-ге місце — $500.00

Для жінок — 1-ше місце $500.00 — 2-ге місце — $250.00

Даємо щонайменше одну нагороду на кожних 10 виступів гри.

ТУРНАМЕНТ

Щоб брати участь у змаганнях, мусить бути членом УНСоюзу, або громадяни сеньйори УНС понад 62 р. запрошуються всіх членів УНСоюзу в ЗСА і Канаді.

Правила Турніру за ABC і WIBC Moral Sanction і висліди будуть перевірені.

Реченець зголошень на всі імпрези **1-го травня 1984 р.** Town and Country Bowl, 141 W. North Avenue, Northlake, Ill. 60164. Tel.: 312/562-0520

Сінґлі і Даблі — субота, 26-го травня. Дружинові змагання, неділя, 27-го травня.

Аплікації можна дістати від всіх секретарів УНСоюзу.

ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА в СУБОТУ ВЕЧЕРОМ — $5.00.

БЕНКЕТ — Неділя, 27-го травня, год. 7:30 веч.

25.00 дол. від особи

Garden Manor, 4722 W. Carmitage Ave., Chicago, Ill. 60639

Роздача нагород буде під час бенкету.

Зголошуйтесь своєчасно на обід, перекуски і забаву

BOWLERS HEADQUARTERS — Country Club Motel, 8303 W. North Avenue, Melrose Park, Ill. 60160. Tel.: (312) 345-8300

For further information write or call:

Dan Bardygula, Chairman, 4940 W. Parker St., Chicago, Ill. 60639 Tel.: (312) 622-6639

Helen Olek Scott, 7644 W. Rosedale Ave., Chicago, Ill. 60631 Tel.: (312) 631-4625

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, P.O. Box 17a, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Tel.: (201) 451-2200

УКРАЇНА РАДЯНСЬКА, ЧИ НІ?
ПАРТОКРАТІЯ, ЧИ РОСІЯ?
РОСІЯНИ, ЧИ ЛИШЕ КОМУНІСТИ?

Повищі питання, які досі турбують вас та роз'єднують американських українців РОЗВ'ЯЖЕТЕ САМІ після прочитання книжки п. з.

„СИСТЕМА ЧУДЕС"

Автор, наочний свідок, описуючи свіжі ще події в частині книжки **„Пішком по Україні"** розвіє ваші сумніви.

Книжка „СИСТЕМА ЧУДЕС" продається в усіх українських книгарнях, її теж можна набути поштою висилаючи переказ в сумі 7.65 дол. на адресу:

J. FORDENKO
938 N. Hoyne Avenue, Chicago, Ill. 60622

Now available:

additional copies of The Ukrainian Weekly's special issue on the

GREAT FAMINE.

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО

КОШТУЄ

$5,000 — $10,000

забезпечення

АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Забезпечення, виданих після 1-го жовтня 1983 року, виносять:

$6.50 ..... річно
$3.35 ..... піврічно
$1.75 ..... квартально
.60 ..... місячно

ЦІЮ ГРАМОТУ МОЖУТЬ НАБУТИ **тільки** ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ У ВІЦІ 16 до 55 років.

Пані Ася

Закінчення зі ст. 2.

Св. п. Іванна Левицька

портрет у домівці УНДО при вулиці Костюшка у Львові, то возьний, який робив порядки, казав, що відколи той образ висить на стіні — він боїться входити туди вечерами... Другий титан тодішнього образотворчого мистецтва у Львові Петро Холодний старший (третій у тій великій трійці був Іван Труш) намалював спеціяльно для пані Асі образ „Пані у зеленій сукні". Чудовий твір, під яким міг би підписатися й Ренуар — гарна пані у зеленій сукні з парасолькою під палючим сонцем посеред золотого колосся збіжжя. Той образ врятувався після приходу большевиків до Львова, — громадянин, що його забрав теж уже не в живих. Де поділися ті скарби нашого мистецтва — один Господь знає, бо, наприклад, кілька прегарних образів Петра Холодного старшого у централі „Просвіти" у Львові большевики знищили, тільки тому, що їхнім автором був „ворог народу", колишній професор київської високої технічної школи і колишній заступник міністра народної освіти за УНРеспубліки.

Хоч Дмитро Левицький мав кам'яницю у Берліні і тому не мав би ніяких труднощів із виїздом на Захід, він не хотів виїздити зі Львова, коли у вересні 1939 року наближалися туди большевики. Він, Володимир Кузьмович, Остап Луцький, Володимир Старосольський, стояли на становищі, що „провід народу мусить залишитися з народом в переломових історичних хвилинах". Мій аргумент, що не буде користи народові з проводу, коли большевики той провід фізично винищать, не мав для них переконливої сили. Живе ще в Торонто Ярослав Кальба, колишній довголітній директор Комітету Українців Канади (КУК) у Вінніпегу, який був учасником однієї такої наради у тих трагічних днях, коли ми з радіопередачі довідалися, що „Перша українська радянська армія переступила Збруч, щоб визволити українців в польського ярма".

Дмитра Левицького, названих вгорі діячів і масу українського активу в Західній Україні большевики вивезли і винищили. Дмитро Левицький опинився в тому самому Казакстані, в якому перебував вивезений зі Львова царськими посіпаками. Помер там у Бухарі 31-го жовтня 1942 року. Хтось, що був при його смерті, переказав, що перед своєю смертю Дмитро Левицький, людина великого формату, висловив глибоку віру, що впаде совєтська імперія і визволиться Україна.

Але дружина Дмитра Левицького, пані Ася, впору виїхала, поки її ще не забрали большевики, так, як зробили це з дружинами численних інших „ворогів народу". Виїхала до Берліну і відтіль до Ґановеру (після війни англійська зона Німеччини), де жила із своїм братанком інж. Володимиром Шеховичем до 1950 року. В червні 1950 року інж. Володимир Шехович і його брат інж. Роман підписали контракт з цейлонським урядом (тепер Цейльон Срі Лянка) на професійну працю. Пані Ася виїхала з ними до Цейльону, як член родини, і перебувала там аж до 1959 року, коли-то за заходами свого брата о. Івана Шеховича переїхала до Детройту. Коли автор цих рядків несподівано дістав листа від незнайомої йому інж. Наді Шехович з Цейльону з просьбою допомогти їм переїхати до Америки, то вірогідно ідею їй звернутися до мене піддала пані Ася. Після довгих турботних заходів, у яких найбільше допомогли — безкорисно і добросердечно — адвокат Михайло Пізнак і інж. Мирон Левкалюк, інж. Володимир Шехович з донькою, дружиною і її мамою переїхали до Ню Йорку, куди два роки пізніше перенеслася до них з Дітройту їхня тета, пані Ася. Коли Володимир Шехович передчасно несподівано помер на серце, приятель Шеховичів інж. Володимир Хамула (який помер теж нещодавно в Кергонксоні) і д-р Іван Дорожинський постаралися дістати пані Асі опіку з міської суспільної установи. Вона не почувалася самітною, бо крім численних відвідин родини і приятелів — щоденним гостем була найближча сусідка з того самого поверху письменниця Уляна (Ляся) Любович-Старосольська, знайома з пані Асею ще з львівських часів і її своячка; була тут постійно і Дарія Витвицька, невістка покійного президента УНР в екзилі д-ра Степана Витвицького. Відвідували пані Асю й автор цих рядків із своєю дружиною, і за кожним разом можна було подивляти ту стареньку людину, як вона вміла зберігати свою гідність правдивої дами. Зберегла, як сказано, притомність ума ще до якого 95-го року життя, жалувалася на погані очі, але ще придивлялася телевізійним показам.

Вірила в пророцтво Нострадамуса, французького астролога з XVI століття: що прийде царство сатани, але янгол з огненним мечем переможе його. Я запевняв пані Асю, що Нострадамус не видумав нічого нового, бо ще перед народженням Христа погани вірили в бога добра Ормузда, який переможе бога зла Арімана...

Злюща погода і деяка віддаль від похоронного закладу та ще дальша віддаль від цвинтаря у Бавнд Бруку не дозволили авторові цих рядків, людині у пізньому віці і з різними здоровними турботами, віддати останню прислугу покійній пані Асі 21-го січня цього року. Хай цей спомин заступить його скромне слово над свіжою могилою цієї небуденної в українській громаді людини, яку всі, що її знали, мусіли любити і шанувати, і про яку повинні знати й майбутні покоління; як у бідності і глибокій старості можна зберегти благородність духа і бути справжньою аристократкою — всупереч обставинам і всупереч всім прикрощам, що їх приносить старечий вік.

Щедрий Вечір в Українському Освітньо-Культурному Центрі Філядельфії

В неділю, 15-го січня 1984 року, о 2-ій по полудні, імпрезовий комітет Українського Освітньо-Культурного Центру Філядельфії влаштував традиційний український Щедрий Вечір. Українське громадянство Філядельфії і околиці мало змогу знову згуртуватися у великій залі УОКЦентру, в якій орнаментація сцени та симетрично розподілених столів насолоджували всіх щедрістю українського Різдва.

Вечір відкрив і привітав гостей д-р Олександер Черник, підкреслюючи важливість зберігання українських традицій і продовжування звеличувати українські звичаї, які проявляються необмеженою принадою українського народу. Відтак д-р Черник попросив о. митрата Злочовського проголосити молитву, після якої вся святочна громада почала споживати різноманітні різдв'яні страви та напої.

Під час вечері ввесь святочний люд прислухався до дуже вміло зорганізованої програми, якою проводила всім нам відома діячка серед української спільноти Володимира Кавка.

Першим у програмі був вірш Богдана Лепкого „На Святий Вечір", що його продеклямував з гарною української дикцією Олесь Гаврик, учень 7-ої кляси Рідної Школи. Вокальний ансамбль при Академії св. Василія Великого, під диригентурою Сестри Германи і при акомпаньяменті піяністки Галі Сагатої-Поритко відспівав шість колядок, що їх публіка прийняла рясними оплесками; Марта Михайлюк продеклямувала з почуттям вірш „Різдвяна Марія".

Особливо ж слід згадати виступ отця Луніва, пароха української католицької церкви в Честері. Отець Лунів у супроводі гітари, з якою не розлучається, й усіх присутніх відколядував в'язанку українських колядок і щедрівок та увів у веселий настрій цілу святочну громаду.

Під час того, коли всі гості очікували роздачі куті, конферансьє Володимира Кавка подала опис звичаїв і символіки українських традицій, головно на Київщині та в різних інших сторонах України.

Кінцевим у програмі був виступ Миколи Кавки-Мамая, який із своєї „різдвяної пошти" змонтував віршовану розповідь про Різдво в таборі, гумористичне віршоване бажання під Новий Рік, пов'язане з різними новорічними подіями, та астрономічні і астрологічно-гумористичні передбачення під Новий Рік. Як нам усім відомо, гумор Мамая завжди виявляється неперевершеним.

Громада висловила на закінчення свята признання двом пластовим гуткам („Змії" і „Маки") за їхню надзвичайно швидку і чемну обслугу під час Щедрого Вечора.

Богдан Пастушак

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

КАЛИНОВИЙ МІСТ

збірка споминів — розповідей із дитячих років у Немирові, із життя учнів Яворівської гімназії в 1922-28 рр.

Мистецьке оформлення **Зеновія Онишкевича**

220 стор., ціна $12.00, порто $1.00

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ПРОФЕСІЙНІ ТРЕНЕРИ КОПАНОГО М'ЯЧА В УКРАЇНІ ВІДБУЛИ НАРАДИ

На початку січня ц.р. в Києві відбулися наради професійних тренерів найкращих українських дружин, які виступають в найвищій клясі цього спорту в СССР, тобто, у вищій та першій лігах. В цих нарадах взяли участь також керівники спортових товариств та інших спортових інституцій. Відкрив ці наради голова спортового комітету України М Бака, який вже на самому початку нарад був змушений передати учасникам „не задоволення" спортового комітету СССР з того, що перша збірна копаного м'яча, якою проводив київський тренер В. Лобановський, виступала незадовільно і у висліді була елімінована з дальших ігор за чашу Европи. Отже, з Москви наказали своєму ставленикові в Києві, щоб він накинув українським тренерам дальші завдання, які мають бути спрямовані на подолання недостатньої організації навчально-тренувальної і особливо політично-виховної роботи.

На цю нахабну вимогу вміло зареаґував голова футбольної Федерації України М. Фомінних, який дав оцінку виступам усіх українських дружин вищої і першої ліг. Яскравими фактами вказав він на поважні осяги українських тренерів, які спричинилися до того, що дружина „Дніпро" з міста Дніпропетровська здобула звання чемпіона вищої ліги СССР, Донецький „Шахтар" завоював чашу СССР а в іграх за чашу Европи дійшов до чвертьфіналу. Звання чемпіонів здобули резервісти київського „Динамо". Кращі місця здобули в минулому сезоні „Чорноморець" з Одеси, „Металіст" з Харкова, „Металург" із Запоріжжя і „Таврія" з Криму. М. Фомінних відмітив декілька дружин, що знизили клясу гри, але це в основному київське „Динамо" і львівські „Карпати", що, як відомо, виступали під проводом російських тренерів Ю. Морозова і Самаріна. Очевидно, Фомінних не міг так виразно вказати на їх національність, але він явно вказав, що „старший тренер" - Морозов не забезпечив повноцінної підготовки ні до березневих зустрічей, ні до першости СССР. А восени досвідчений клюб у розграші чаші УЕФА поступився французькому „Лявалю", суперникові відверто слабкому. „Динамо", яке мало власний тактичний стиль та почерк гри, втратило всі найкращі якості. Це, продовжував Фомінних, було наслідком погіршення навчально-тренувальної роботи, особливо індивідуальної.

Вина теж і футбольної Федерації України, яка, довіряючи тренерові Морозові, не вжила потрібних заходів для подання дружині дійової допомоги.

Справу київського „Динамо" полагоджено негайно, обов'язки головного тренера знову перейняв В. Лобановський (де подівся ленінградець Морозов ще не сказали), який вже був присутній на цих нарадах. У своєму слові він сказав: "перед киівлянами, як завжди, стоять високі завдання. В зв'язку з цим буде поліпшений рівень індивідальної тактичної підготовки, спрямований на досягнення вищого рівня колективних дій". Хто спричинився до повороту Лобановського з Москви до Києва, не було сказано, але є чутки, що це діло найбільшого футбольного „болільника" в Києві, яким є найвищий партійний бонза Щербицький. Одначе, вирішальним виявився мовчазний бойкот тієї київської дружини під проводом Морозова, на виступи якої приходила тільки четвертина любителів в порівнянні з попередніми сезонами.

Зайшли з цієї самої причини зміни на пості головного тренера теж у львівських „Карпатах". На місце росій ського невдахи Самаріна, назначили М. Лялека. Виглядає, що „Карпати" залишаться під цією назвою, хоча в російській пресі в минулому році вживали подвійну назву „СКА-Карпати" (після того, як цей клюб перейняла армія). Тренер чемпіонів „Дніпра" В. Ємець поділився плянами своєї дружини, яку він під сучасну пору підготовляє до виступів теж за чашу Европи.

На закінчення цих нарад ще раз виступив вже згаданий М. Бака, який додатково пригадав, що очолений ним спортовий комітет буде детально вникати в навчально тренувальну, а головно в політично-виховну роботу дружин майстрів.

Іншими словами, російські спортові політруки в Україні хочуть промивати мозки українським спортовцям (бо, що ж має спільного політика із спортом, щоб вони були вірними партії і старшому братові то щоб часом не задуже захоплювалися „льокальним патріотизмом", своїми кллюбами, а більше дбали за добро совєтського тобто російського спорту. Тому М. Барка аж двократно згадував про „плітиковиховну роботу".

„Футбольна панорама"

Під такою назвою почала діяти нова радіова програма, що її передає головна редакція спортових програм українського телебачення і радіо. „Футбольна панорама" передаватиме київське радіо двічі на місяць кожної другої і четвертої неділі на програмі „Промінь", як зазначають В. Кардаш і С. Лифар, редактори цієї передачі. „Футбольна панарама, перебуває в стадії створення. Беручи до уваги, що в Україні під сучасну пору нараховують коло трьох мільйонів юнацтва і старших, активних в цій ділянці спорту, та інші мільйони любителів цієї гри, „Футбольна панорама" тільки двічі в місяць являтиметься неначе краплина води в пісковій Сагарі.

Київський „Сокіл" відбув турне по Фінляндії

Повернулася до Києва гаківкова дружина „Сокіл", яка відбула турне по Фінляндії. У товариських зустрічах „Сокіл" здобув перемоги з найсильнішими гаківковими клюбами Фінляндії: з „Керпетом" 8:6, з „Ільвесом" 6:3, з „Йокеріт 7:6.

Крім цих, киівляни відбули декілька змагань з слабшими клюбами з І-ої ліги, в яких теж здобули перемоги. Усі гри відбулися при трибунах заповнених фінляндськими глядачами. Киівляни, як відмітив один із тренерів О. Фадєєв, постійно відчували гостинність, особливо в місті побратимі Києва - Тампере. В складі „Сокола" бракувало декілька чолових змагунів, що виступали в збірній СССР, їх місця заповнили молоді вихованці: Б. Бут, Д. Буценко і О. Олексієнко. (от)

УВАГА! ВЖЕ МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ **УВАГА!**

Володимира Барагури

МЕЧ і КНИГА

ЗБІРКА ІСТОРИЧНИХ і БІОГРАФІЧНИХ ОПОВІДАНЬ

ДРУГЕ, ДОПОВНЕНЕ ВИДАННЯ, З КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ **ПЕТРА АНДРУСЕВА І МИХАЙЛА МИХАЛЕВИЧА**

„Меч і книга" — це необхідна допоміжна лектура при навчанні українознавства.

112 сторінок — ціна $6.00 + порто

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стийтового податку

ЗАМОВЛЯТИ

"SVOBODA" BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ЛЮТОГО 1984 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори і Інсталейшин Парті Т-ва Запорізька Січ 367-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в кафетерії св. Йосафата. Просимо чл. явитися. — П. Дзюба, гол., П. Стадник, кас., В. Попович, секр.

Нюарк, Н. Дж. Річні загальні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-Відд., о год. 1-ій по пол. в залі Української кат. церкви, 719 Сенфорд Авеню. На порядку: відкриття, вибір президії, відчитання протоколу з попередніх загальних зборів, звіти Управи, К. Комісії, уділення абсолюторії уступаючій Управі, вибір нової Управи на 1984 р. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість чл., збори відбудуться і будуть правосильні. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

Янгставн, Огайо. Річні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 230-го Відд., о год. 3-ій по пол. при 914 Franklin Ave. Проситься всіх чл. прибути на збори. Є дуже важливі спари. На порядку: звіт Управи за 1983 р., К. Комісії, вибір нової управи на 1984. По зборах — перекуска. — М. Мартинишин, гол., Гр. Курач, рек. секр., П. Ліщак, фін. секр.

Бостон, Масс. Річні загальні збори Т-ва ім. Е. Коновальця 234-го Відд., о год. 12-ій дня в залі української правосл. церкви св. Андрія, Джамейка Плайн. Просимо всіх чл. до участи на Парастасі і на Загальних зборах. — В. Мігован, гол., Д. Бортник, заст., Анна Ремік, фін. секр., Лариса Діяк, рек. секр.

Клівленд, Огайо. Річні збори Б-ва свв. апп. Петра і Павла 102 Відд., о год. 12-ій дня в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. В програмі: вибір Управи на 1984 р., звіти Управи і полагодження важливих справ. Проситься чл. прибути на збори. — Д-р А. Жгута, гол., І. Полянський, кас., М. Бобечко, секр.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва „Поступовий Клюб" 70-ий Відд., о год. 5-ій по пол. в УНДомі в Джерзі Сіті, Н. Дж. На порядку: відкриття зборів і вибір президії, відчитання і верифікація протоколу з попередніх З. З., звіт з діяльности уступаючої Управи, звіт К. Комісії, слово Головного Уряду, дискусія над звітами, уділення абсолюторії уступаючій Управі, вибір нової Управи і К. Комісії, плян праці на 1984 р., закриття зборів. В разі неприявности відповідної кількости членів, Загальні збори відбудуться одну годину пізніше при кожній кількости членів. Проситься чл. вирівняти вкладки. — С. Білик, гол., М. Шеремета, секр.

■ **REAL ESTATE** ■

FOR SALE — HUNTER, New York
WINDHAM, 1 mile to SKI WINDHAM.
One acre parcels $8,500 each.
PRATTSVILLE, 8 miles to Ukrainian Church, 5 acres, $10,000; 10 acres, $20,000; 20 acres, $38,000 scenic wooded, beautiful views.
(518) 299-8577

HELP WANTED

MACHINE OPERATORS
Jersey City Manufacturer has positions available on 2nd & 3rd shifts. For machine operators on hi-speed production machinery. No exp. Necessary. Will train.
For info. please call betw. 9:30 am 12:30 p.m.
(201) 432-2000
Equal Oppty. Employer M/F

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568